Zakon o nedopuštenom oglašavanju

Članak 1.

Svrha i sadržaj Zakona

Ovim se Zakonom uređuje zaštita trgovaca od zavaravajućeg oglašavanja i njegovih nepoštenih posljedica, kao i propisivanje pretpostavki pod kojima će usporedno oglašavanje biti dopušteno.

Članak 2.

Odnos prema drugim zakonima

(1) Primjena odredaba ovoga Zakona ne utječe na primjenu posebnih propisa kojima je uređeno oglašavanje pojedinih proizvoda ili usluga te na primjenu posebnih propisa kojima se zabranjuje ili ograničava oglašavanje u određenim medijima, a koji su, u oba slučaja, usklađeni s pravilima Europske zajednice.

(2) Primjena odredaba ovoga Zakona ne utječe na primjenu zabrane oglašavanja određene robe ili usluga, bez obzira na to je li ta zabrana određena izravno zakonom ili na temelju odluke tijela koje je po zakonu nadležno za uređenje poslovne djelatnosti, odnosno djelatnosti slobodnog zanimanja.

(3) Ako se zabrana iz stavka 2. ovoga članka odnosi na oglašavanje samo u određenim medijima, odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na oglašavanje u medijima koji nisu obuhvaćeni tom zabranom.

Članak 3.

Pojmovi

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

– »oglašavanje« je svako očitovanje u bilo kojem obliku koje netko daje u okviru obavljanja svoje poslovne djelatnosti, odnosno u okviru obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja, koje je usmjereno na promidžbu s namjerom pospješenja prodaje proizvoda ili usluga, uključujući nekretnine, prava i obveze,

– »zavaravajuće oglašavanje« je bilo koje oglašavanje koje na bilo koji način, uključujući njegovo predstavljanje, dovodi u zabludu ili je vjerojatno da će dovesti u zabludu osobe kojima je upućeno ili do kojih dopire pa je vjerojatno da će zbog toga utjecati na njihovo ekonomsko ponašanje, odnosno da zbog toga povređuje ili je vjerojatno da će povrijediti konkurente,

– »usporedno oglašavanje« je bilo koje oglašavanje koje izravno ili neizravno upućuje na konkurenta, odnosno koje izravno ili neizravno upućuje na robu ili usluge konkurenta,

– »trgovac« je fizička ili pravna osoba koja djeluje u svrhe koje su u vezi s njezinom poslovnom djelatnošću, odnosno djelatnošću slobodnog zanimanja, kao i bilo koja osoba koja djeluje u njezino ime ili za njezin račun,

– »nositelj pravila postupanja« je bilo koji subjekt, uključujući pojedinog trgovca ili skupinu trgovaca, koji je nadležan za sastavljanje i izmjenu pravila postupanja te koji je nadležan za nadzor nad provođenjem tih pravila postupanja od strane onih koji su se obvezali provoditi ih.

Članak 4.

Zabrana zavaravajućeg oglašavanja

(1) Zavaravajuće oglašavanje nije dopušteno.

(2) Usporedno oglašavanje dopušteno je samo uz ispunjenje pretpostavki iz članka 6. ovoga Zakona.

Članak 5.

Ocjena zavaravajućeg oglašavanja

Prilikom odlučivanja je li određeno oglašavanje zavaravajuće uzet će se u obzir sve odlike tog oglašavanja, a poglavito bilo koja obavijest koju sadrži, a koja se odnosi:

– na svojstva robe ili usluge, kao što su narav robe ili usluge, sastav robe ili usluge, način i datum izrade robe, način i vrijeme pružanja usluge, dostupnost robe ili usluge, količina robe ili usluge, specifikacija robe ili usluge, način korištenja, prikladnost za korištenje u određene svrhe, zemljopisno ili komercijalno podrijetlo, rezultate koji se mogu očekivati od korištenja robe ili usluge, rezultate i druge materijalne pokazatelje testova ili provjera provedenih na robi ili provedenih u pogledu usluge,

– na cijenu ili način izračuna cijene te uvjete prodaje robe ili uvjete pružanja usluge,

– na narav, svojstva i prava oglašivača kao što su njegov identitet i imovina, njegove kvalifikacije, njegovo industrijsko, komercijalno ili intelektualno vlasništvo, nagrade i priznanja koje je dobio.

Članak 6.

Pretpostavke dopuštenosti usporednog oglašavanja

Usporedno oglašavanje, što se same usporedbe tiče, dopušteno je:

– ako nije zavaravajuće u smislu prethodnih odredaba ovoga Zakona, odnosno u smislu odredaba članka 110. do 112. Zakona o zaštiti potrošača (»Narodne novine«, br. 79/07. i 125/07.),

– ako se uspoređuju roba ili usluge kojima se zadovoljavaju iste potrebe ili koje služe istoj namjeni,

– ako su objektivno uspoređene odlike robe ili usluga koje su materijalne, bitne, reprezentativne i provjerljive, što može uključivati i cijenu,

– ako ne dovodi do poistovjećivanja između trgovaca, između oglašivača i njegova konkurenta ili između robe ili usluga, žigova, zaštićenih imena ili drugih razlikovnih obilježja oglašivača i konkurenta,

– ako ne obezvređuje ili ocrnjuje robu ili usluge konkurenta, njegove žigove, zaštićena imena ili druga razlikovna obilježja, njegove aktivnosti i odnose u kojima se nalazi,

– ako se, kod proizvoda s oznakom podrijetla, uspoređuju proizvodi istoga podrijetla,

– ako nije usmjereno na nepošteno iskorištavanje ugleda žiga, zaštićenog imena ili drugih razlikovnih obilježja konkurenta,

– ako nije usmjereno na nepošteno iskorištavanje oznake podrijetla robe ili usluge konkurenta,

– ako se ne odnosi na robu ili usluge koje se oglašavaju kao imitacija robe ili usluga zaštićenih žigom ili zaštićenim imenom.

Članak 7.

Zahtjev za prekid ili zabranu nedopuštenog oglašavanja

(1) Tijela i osobe iz članka 9. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, koji imaju opravdani interes kolektivne zaštite trgovaca od zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja, ovlašteni su tužbom od suda zahtijevati da naloži prekid zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(2) Ako oglašavanje još nije objavljeno, ali njegovo objavljivanje predstoji, tijela i osobe iz članka 9. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, koji imaju opravdani interes kolektivne zaštite trgovaca od zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja, ovlašteni su tužbom od suda zahtijevati zabranu objavljivanja zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(3) Postupak pokrenut povodom tužbe iz stavka 2. ovoga članka hitan je.

Članak 8.

Stvarna i mjesna nadležnost

(1) Za suđenje u postupcima pokrenutim povodom tužbe iz članka 7. ovoga Zakona stvarno je nadležan trgovački sud.

(2) Za suđenje u postupcima pokrenutim povodom tužbe iz članka 7. ovoga Zakona mjesno je nadležan trgovački sud prema mjestu prebivališta, odnosno sjedišta tuženika.

Članak 9.

Aktivno i pasivno legitimirani

(1) Vlada Republike Hrvatske će na prijedlog ministra nadležnog za gospodarstvo uredbom odrediti tijela i osobe koje imaju opravdani interes za kolektivnu zaštitu trgovaca od zavaravajućeg ili nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(2) Ako zavaravajuće, odnosno nedopušteno usporedno oglašavanje trgovaca, skupine trgovaca ili nositelja pravila postupanja koji imaju sjedište u Republici Hrvatskoj utječe ili može utjecati na trgovce u nekoj državi članici Europske unije, postupak iz članka 7. ovoga Zakona ovlaštena je pokrenuti i osoba koja je po propisima pojedine države članice Europske unije u kojoj ima svoje sjedište ovlaštena pokretati postupke kolektivne zaštite trgovaca od zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka tužitelj će uz tužbu ili najkasnije na prvom ročištu za glavnu raspravu dostaviti sudu dokaz da je u državi u kojoj ima sjedište ovlašten na pokretanje postupka kolektivne zaštite trgovaca od zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(4) Postupak iz članka 7. ovoga Zakona može se pokrenuti protiv pojedinog trgovca ili skupine trgovaca iz istoga gospodarskog sektora koji koriste isto ili slično zavaravajuće, odnosno nedopušteno usporedno oglašavanje ili protiv nositelja pravila postupanja čija pravila postupanja promiču korištenje zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

Članak 10.

Utvrđivanje spornih činjenica

(1) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz članka 7. ovoga Zakona, sud će voditi računa o opravdanim interesima svih osoba koje sudjeluju u postupku te poglavito o javnom interesu.

(2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu iz članka 7. ovoga Zakona, sud neće uzimati u obzir je li spornim oglašavanjem nekome počinjena šteta, odnosno je li vjerojatno da će nekome biti počinjena šteta, kao niti je li oglašivač kriv za to što je oglašavanje zavaravajuće, odnosno je li kriv što je usporedno oglašavanje nedopušteno.

(3) Sud će zahtijevati od tuženika da na prvom ročištu u primjerenom roku podnese, odnosno predloži dokaze koji potvrđuju točnost osporenih činjeničnih navoda u oglašavanju, vodeći računa o opravdanim interesima tuženika i ostalih osoba koje sudjeluju u postupku, ako na temelju okolnosti slučaja i navoda iz tužbe smatra da je to opravdano, a osobito ako ima razloga za osnovanu sumnju u točnost spornih činjeničnih navoda u oglašavanju.

(4) Ako tuženik ne podnese, odnosno ne predloži tražene dokaze u roku iz stavka 3. ovoga članka ili ako sud smatra da su ti dokazi nedovoljni, smatrat će da su sporni činjenični navodi izneseni u oglašavanju netočni.

Članak 11.

Presuda

(1) Ako smatra da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan, sud će presudom naložiti tuženiku prekid zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja ili zabraniti tuženiku objavljivanje još neobjavljenoga zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(2) Ako usvoji tužbeni zahtjev tužitelja, sud će presudom također tuženiku naložiti da o svom trošku objavi presudu u cijelosti ili djelomično, odnosno da objavi ispravak oglasa, određujući pritom način na koji će se presuda, odnosno ispravak objaviti.

(3) U izreci presude iz stavka 1. i 2. ovoga članka sud može odrediti da žalba ne odgađa ovrhu.

Članak 12.

Djelovanje presude

(1) Presuda kojom u postupku iz članka 7. ovoga Zakona sud usvaja tužbeni zahtjev tužitelja obvezuje tuženika, odnosno tuženike da se u odnosu na svakog trgovca, bez obzira na to predstavlja li osoba koja je podnijela tužbu tog trgovca, suzdržava u budućnosti od korištenja istog ili sličnog zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja koje je predstavljalo predmet spora u tom postupku.

(2) Ovrhu na temelju presude iz stavka 1. ovoga članka, osim tužitelja i svake osobe iz članka 9. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, može tražiti i svaki trgovac iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 13.

Dobrovoljna kontrola

(1) Pokretanje postupka iz članka 7. ovoga Zakona ne isključuje mogućnost dobrovoljne kontrole zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja od strane određenih samostalnih organizacija niti isključuje mogućnost da osobe navedene u članku 9. stavku 1. i 2. ovoga Zakona pokrenu pred tim samostalnim organizacijama odgovarajući postupak protiv onih trgovaca, skupine trgovaca ili nositelja pravila postupanja koji koriste ili promiču korištenje zavaravajućeg, odnosno nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(2) Pokretanje postupka iz stavka 1. ovoga članka ni u kojem slučaju ne predstavlja odricanje od prava da se protiv određenog trgovca, skupine trgovaca ili nositelja pravila postupanja pokrene postupak iz članka 7. ovoga Zakona.

(3) Pokretanje postupka iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja procesnu smetnju za pokretanje i vođenje postupka iz članka 7. ovoga Zakona.

Članak 14.

Privremene mjere

(1) Prije pokretanja, tijekom te nakon okončanja postupka iz članka 7. ovoga Zakona, sve dok ovrha ne bude dovršena, tužitelj može sudu predložiti određivanje privremene mjere prekida, odnosno zabrane objavljivanja zavaravajućeg ili nedopuštenoga usporednog oglašavanja.

(2) Sud će odrediti privremenu mjeru ako tužitelj učini vjerojatnim da je sporno oglašavanje nedopušteno.

Članak 15.

Podredna primjena općih propisa procesnog prava

(1) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, na postupak iz članka 7. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku.

(2) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno na postupak određivanja privremene mjere iz članka 14. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Ovršnog zakona.

Članak 16.

Donošenje podzakonskih propisa

Uredbu iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 17.

Stupanje na snagu Zakona

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredaba članka 9. stavka 2. i 3. ovoga Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa: 330-01/09-01/04
Zagreb, 27. ožujka 2009.

HRVATSKI SABOR